

Kommunalrådet berättar: Kommunstyrelsens sammanträde den 12 oktober 2026

Kommunstyrelsen behandlade under måndagens sammanträde flera frågor som rör kommunens ekonomi, samhällsutveckling och långsiktiga planering. På dagordningen fanns bland annat delårsrapporten för 2026, skattesatsen för 2027, investeringar i kommunens fastigheter, beredskapsfrågor och arbetet med nationella minoritetsspråk.

Delårsrapport visar fortsatt ekonomiska utmaningar

Kommunstyrelsen godkände delårsrapporten per augusti och överlämnar den till kommunfullmäktige. Prognosen för helåret visar ett underskott på 14,7 miljoner kronor. De största underskotten finns inom socialnämndens äldreomsorg samt inom grundskolan, medan kommunstyrelsens verksamheter prognostiserar ett mindre överskott. Samtidigt har det större befolkningstappet under 2025 såklart påverkat på intäktsidan och kommer så göra framöver.

Trots det ekonomiska läget finns också flera positiva signaler. Arbetslösheten i Pajala är fortsatt låg och flera utvecklingsmål bedöms kunna uppnås helt eller delvis under året. Nya företag har bildats och vi har skjutit över helårsmålet vid denna delårsuppföljning.

Det ekonomiska läget kräver fortsatt ansvarstagande från hela organisationen. Samtidigt är det viktigt att vi värnar kärnverksamheterna och arbetar långsiktigt med både ekonomi och kvalitet.

Kommunstyrelsen uppmanade samtliga nämnder att fortsätta arbetet för budget i balans.

Kommunstyrelsen föreslår oförändrad skatt

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att kommunalskatten för 2027 lämnas oförändrad på 23,40 kronor.

Kommunstyrelsen informerad om nya socialtjänstlagen

Sammanträdet inleddes med en utbildningsinsats kring den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli. Reformen beskrivs som den största förändringen av socialtjänsten på över 40 år och innebär ett ökat fokus på förebyggande arbete, tillgänglighet, samverkan och insatser utan behovsprövning.

Pajala kommun deltar i SKR:s nationella lärprocess för framtidens socialtjänst tillsammans med andra kommuner i norra Sverige. Arbetet omfattar både politiker och tjänstepersoner och syftar till att skapa en socialtjänst som i högre grad möter invånarnas behov innan problemen hunnit bli akuta.

Jag hoppas trots den mycket begränsade tiden vi hade vid detta tillfälle att det blev tydligt för var och en att detta är en viktig omställning som berör hela kommunen. Vi måste jobba än mer tvärsektoriellt för att klara av detta men också kroka arm med civilsamhället.

Yttrande om Sarvisto grafitfyndighet

Kommunstyrelsen beslutade att tillstyrka Sveriges geologiska undersöknings förslag att peka ut grafitfyndigheten i Sarvisto som riksintresse för värdefulla ämnen och material. Samtidigt framför kommunen flera synpunkter och önskemål om förtydliganden kring påverkan på markanvändning, naturvärden, rennäring och andra intressen som behöver vägas in vid framtida provningar.

Avslag på begäran om tilläggsanslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå socialnämndens begäran om tilläggsanslag kopplat till nya lagkrav inom socialtjänsten. Bedömningen är att de generella statsbidragen redan har beaktats i budgetprocessen och att kostnaderna i första hand ska hanteras inom tilldelade budgetramar.

Kommunstyrelsen kommer samtidigt att följa utvecklingen noggrant och kan återkomma till frågan inom kommande budgetarbete om förutsättningarna förändras.

Starkare långsiktig ekonomisk planering

Efter en revisionsgranskning beslutade kommunstyrelsen att anta förvaltningens svar. Budgetarbetet från och med 2028 ska utgå från en längre planeringshorisont, finanspolicyn ska uppdateras under 2027 och arbetet med förbättrade modeller för resursfördelning ska fortsätta. Syftet är att stärka kommunens långsiktiga ekonomiska styrning.

Krisberedskap och kontinuitetsplanering

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta en ny policy för kontinuitetsplanering. Policyn ska stärka kommunens förmåga att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter även vid störningar, kriser eller extraordinära händelser.

Handlingsplan för nationella minoriteter och minoritetsspråk

Kommunstyrelsen antog en reviderad handlingsplan för nationella minoriteter och minoritetsspråk. Planen har arbetats om efter återremiss tidigare under året och har kompletterats med tydligare uppföljning, ansvarsfördelning och hänsyn till bevarande av minoritetsspråkiga ortnamn. Planen syftar till att stärka arbetet med att främja och skydda minoriteternas språk och kultur, särskilt meänkieli och finska.

Investeringar ger resultat

Kommunstyrelsen fick information om läget inom kommunens fastighetsverksamhet. Flera investeringsprojekt ser ut att bli billigare än budgeterat tack vare lyckade upphandlingar och bättre förutsättningar än väntat. Exempelvis beräknas hissbytet på Tallgården och rivningen av Korpilombolo badhus landa långt under det budgeterade beloppen.

Kommunen arbetar samtidigt vidare med energieffektiviseringar och andra åtgärder för att minska framtida lokalkostnader.

Fastighetsförsäljningar och Folkets Hus

Kommunstyrelsen beslutade att godkänna att Pajalabostäder AB säljer fyra obebyggda tomter i Tarendö och Korpilombolo. Försäljningen ska ske affärsmässigt och enligt kommunens riktlinjer. Syftet är att frigöra kapital och ge möjlighet till framtida utveckling av marken.

Kommunstyrelsen beslutade även att avslå Pajala Folkets Hus ansökan om utökat verksamhetsstöd för 2026. Frågan lämnas samtidigt vidare till budgetberedningen inför kommande budgetarbete och förvaltningen får i uppdrag att se över gällande avtal.

Information från verksamheterna

Under sammanträdet följde kommunstyrelsen också upp läget inom socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Nämnderna uppmanas fortsatt att arbeta med åtgärder för ekonomi i balans och en långsiktigt hållbar verksamhet.

Kommunchefen informerade även om bland annat arbetet med ny översiktsplan, LIS-planen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, rekrytering av HR-chef, utveckling av kommunens ärendehantering samt arbetet med fastighetsnära insamling av förpackningar.

Jag har fortsatt arbetat med att lyfta frågor som är viktiga för Pajala kommun även utanför kommungränsen. Ett par exempel är rättvis mineralersättning och frågan om de stora reinvesteringsbehoven inom vatten och avlopp, som jag tog upp inom Norrbottens Kommuner. Reinvesteringsfrågan har också förts vidare i dialog med SKR och nationella företrädare eftersom många glesbygdskommuner står inför liknande utmaningar.

Birgitta Rantatalo (S)

Kommunstyrelsens ordförande, Pajala kommun

Yhteenveto meänkielälä

Kunnanhallitus piti kokouksen 12. lokakuuta.

Kokouksessa käsitelthiin monta tärkeätä asiaa, jotka koskevat kunnan taloutta, palveluita ja tulevaisuuen suunnittelua.

Kunnanhallitus hyväksyi osavuosisiraportin ja kehotti lautakunnat toimenpiteihiin ette pytjethiin tulis tasapainoa. Proknoosi näyttää ette vuositulos loppu -14,7 mkr. Kunnanhallitus ei esittää valtuustolle muutosta kunnallisveroissa vuele 2027.

Uuen sosiaalipalvelulain vaikutuksista annethiin koulutusta. Uusi laki korostaa ennaltaehkäisevvää työtä ja yhteistyötä eri toimijoitten välilä.

Kunnan kiinteistöihin liittyvät investoinit ovat monessa taphauksessa toteutumassa arvioitua halvemala hinnala.

Kunnanhallitus hyväksyi uuen toimintasuunnitelman kansalisile vähemistöile ja vähemistökielile. Suunnitelman tarkotus oon vahvistaa meänkielen ja suomen kielen asemaa kunnassa.

Pajalabostäder AB saa myyä neljä rakentamatonta tonttia Täränössä ja Korpilompolossa.

Kunnan puolesta jatkuu myöskin vaikuttamistyö muun muassa VA-investointien sekä oikeuenmukaiseman mineraalikorvauksen puolesta.

Birgitta Rantatalo (S)

Kunnanhallituksen puhheenjohtaja